

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по земеделието и храните

ДОКЛАД
за
първо гласуване

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	053-07-26
Дата	05.11.2020г.

НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите, № 054-01-100, внесен от н.п. Станислава Стоянова и гр.н.п. на 23 октомври 2020 г.

Комисията по земеделието и храните обсъди цитирания законопроект на заседание, проведено на 4 ноември 2020 г.

В работата на комисията участие взеха Петър Кировски – директор на дирекция „Растениевъдство“ в Министерството на земеделието, храните и горите и Снежина Динева – изпълнителен директор на „Напоителни системи“ ЕАД. От Министерство на околната среда и водите – Мария Арангелова – началник отдел „Управление на речните басейни“ и Адриана Берова – държавен експерт в същия отдел.

От името на вносителите законопроектът и мотивите към него беше представен от Станислава Стоянова.

Със законопроекта се създава възможност в случаите, когато нямат осигурен достъп до напоителна система на доставчик на вода за напояване, удостоверен със съответния документ, регистрираните земеделски стопани физически и юридически лица и еднолични търговци - собственици или ползватели на имоти, да имат право на водовземане до 50 куб.м на денонощие за земеделски цели от намиращите се в него повърхностни и подземни води, с изключение на минералните води. В тези случаи няма да се изисква разрешително за водовземане, а ще е необходимо 30-дневно предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция за извършваните дейности. Прецизират се документите, които се прилагат към заявлението за откриване на процедура за издаване на разрешително.

При провеждането на процедурите по издаване на разрешителни за водовземане от подземни води и разрешително за ползване на подземен воден обект, органът по издаването ще изисква служебно по електронен път актуална скица или карта за имотите, в които ще се извършва дейността.

Компетентният орган по издаване ще следва да преценява искането, като съобразява съвместимостта с обществените интереси и придобити права, в това число нуждите на населението и на регистрираните земеделски стопани от района на водовземането.

Когато искането е за издаване на разрешително за водовземане на подземни води, обосновка за водовземането и на заявеното водно количество ще се изисква само при изграждане на нови съоръжения.

Допълва се и една от хипотезите за отказ за издаване на разрешително, като компетентният орган следва да прецени дали не се засягат придобити права, включително за задоволяването на собствените потребности на гражданите и необходимите водни количества на земеделските стопани.

Министерството на земеделието, храните и горите подкрепя законопроекта, като предлага земеделските стопани да имат право на водовземане до 100 куб. м.

Министерството на околната среда и водите е съгласно с мотивите за предложените промени, но не подкрепя законопроекта и отбелязва, че един от основните приоритети при управлението на водите е опазване и устойчивост на ресурса, което включва „осигуряване на достатъчно количество и добро качество на повърхностните и подземните води за устойчиво, балансирано и справедливо водоползване“. Според тях, предлаганите промени не са в съответствие с основните принципи на Закона за водите и на Рамковата директива за водите, която изисква контрол върху водочерпенето на пресни повърхностни и подземни води, чрез установяване на разрешителен режим, освен когато водочерпенето е с незначително въздействие върху състоянието на водите. Напояването не попада в тази категория. Според тях промените ще доведат до прекомерното използване на подземните води и ще създадат сериозен риск за питейно-битовото водоснабдяване на населени места, особено предвид, че към настоящия момент вече има водни тела с изчерпан свободен ресурс. Обръщат внимание, че земеделските стопани, извършват стопанска дейност и не попадат в категорията лица, които имат право на безвъзмездно водовземане за собствени нужди.

В свое становище Сдружение „Балканка“ също категорично възразяват срещу законопроекта. Отбелязват, че при липса на разрешителен режим ще е невъзможно на земеделските стопани да се поставят условия да изпълняват изискванията, валидни за останалите потребители за минимален допустим отток, рибни проходи, мониторинг и др. Обръщат внимание, че липсата на задължение за поставяне на измервателни устройства и съответно заплащане на отнетата вода, ще доведе до неконтролируемо използване на този ограничен публичен ресурс и до сериозни щети за подземните и повърхностните водни тела. Според тях промените ще поставят в неравностойно положение различните видове ползватели и ще нарушат вече придобити права, включително и за водовземане за питейно-битови цели. Отбелязват, че не са предвидени критерии, кога е налице липса на достъп до напоителна система. Обръщат внимание, че водовземането от повърхностни води е въпрос на процедури по реда на Закона за опазване на околната среда и на Закона за биологичното разнообразие относно оценката на въздействието върху околната среда и на съвместимостта с предмета и целите на опазване в защитените зони, включително оценка на кумулативни ефекти, смекчаващи мерки и др.

В последвалата дискусия от парламентарните групи на БСП за България и на Движението за права и свободи заявиха, че предвид щетите

нанесени от сушата, очевидно са необходими мерки в подкрепа на дребните земеделски производители, особено в зеленчукопроизводството и овощарството, но се съгласиха, че ще бъде невъзможно осъществяването на контрол върху отнетите количества вода. Отбелязаха, че е разбираема колизията между становищата на Министерството на околната среда и водите и на Министерството на земеделието, храните и горите и затова промените е следвало да бъдат предложени чрез Министерския съвет, което да даде възможност за сближаването на позициите на двете министерства.

В заключение, от БСП за България заявиха, че няма да подкрепят законопроекта.

От Движението за права и свободи заявиха, че ще подкрепят законопроекта и ще търсят възможност за постигане на консенсус между първо и второ гласуване.

След проведените разисквания Комисията по земеделието и храните с 11 гласа “за”, 0 гласа “против” и 5 гласа “въздържали се” предлага на Народното събрание да **приеме на първо гласуване** законопроект за изменение и допълнение на Закона за водите, № 054-01-100, внесен от н.п. Станислава Стоянова и гр.н.п. на 23 октомври 2020 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

МАРИЯ БЕЛОВА